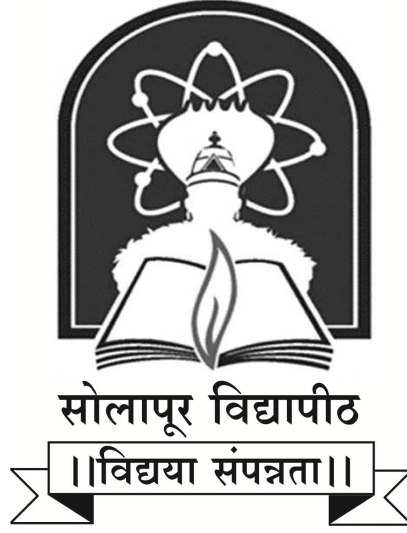

Punyashlok Ahilyadevi Holkar
Solapur University, Solapur

NAAC Accredited-2015
'B' Grade (CGPA 2.62)

Faculty of Interdisciplinary
CBCS Pattern Syllabus
Liberal Arts (Sem. – I)
Indian Music

With effect from June – 2022-23

General objectives of the Course :

- 1) Introduce basic principles of music as sound and rhythm.
- 2) To develop the ability for the good performance of music.
- 3) To develop social and cultural aspects among the students.
- 4) To develop musical ability, musical skill in the student.
- 5) Music is a form of creative art and it aims to develop the creative ability in the student.

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur.
Choice Based Credit System (CBCS), (w.e.f. 2022-23)
Structure for Under Graduate Program of
University constituent College
B.A.I Semester- I Music
Name of Paper – Core Courses (CC) – I - Paper I
Title of Paper- Paper I

Hours / Week – 2.5

Credits – 4.0

Total Marks – 50 = UA – 40, CA - 10

(UA – 40 Marks - Theory 20 Marks + Practical 20 Marks) +

(CA - 10 Marks - Assignment/Tutorial)

CC I - Paper I – Theory

20 Marks

- A) Introductory knowledge of the definitions of - (संगीताच्या प्राथमिक व्याख्या)
संगीत, ध्वनी, नाद व नादाचे प्रकार, स्वर, (शुद्ध, कोमल, तीव्र, विकृत,)
सप्तक (मंद्र, मध्य, तार) (आकृतीसह) अलंकार, थाट, राग (वादी, संवादी, अनुवादी, विवादी,
आरोह, अवरोह, पकड, गान समय, जाती - ओडव, षाडव, संपूर्ण) वर्ज्य स्वर, श्रुती.
- B) Theory of Ragas prescribed (Bhoop, Kafi)
तालाची शास्त्रीय माहिती - दादरा, केरवा, त्रिताल
- C) पंडित वि. ना. भातखंडे स्वरलेखन पद्धती व उपयोगिता
- स्वर, सप्तक, ताल चिन्हांसहित.
- D) पंडित वि. ना. भातखंडे यांचे जीवनचरित्र

CC I - Paper I - Practical

20 Marks

- A) अलंकार - शुद्ध स्वराचे व अभ्यासक्रमाच्या रागातील स्वराप्रमाणे अलंकार.
- B) One chhota Khyal / Sargam Geet in each of the following Ragas with Alap,
Tan
- 1) Bhoop   2) Kafi
- C) Reciting Theka bol with the counting of the matras by hands of the taals
१) त्रिताल   २) दादरा   ३) केरवा
- D) १) राष्ट्रगीत   २) प्रार्थना   ३) स्वागतगीत
- E) ध्वनी मुद्रण परिचय व प्रात्यक्षिक - ऑडिओ, व्हिडिओ -

Internal Assignment / Tutorial

10 Marks

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur.
Choice Based Credit System (CBCS), (w.e.f. 2022-23)
Structure for Under Graduate Program of
University constituent College
B.A.I Semester- I Music
Name of Paper – Core Courses (CC) – II - Paper II
Title of Paper- Paper II

Hours / Week – 2.5

Credits – 4.0

Total Marks – 50 = UA – 40, CA - 10

(UA – 40 Marks - Theory 20 Marks + Practical 20 Marks) +

(CA - 10 Marks - Assignment/Tutorial)

CC II - Paper II – Theory

20 Marks

- A) Introductory knowledge of the definitions in Music - (संगीतातील परिभाषा) गीत, गीतावयव (स्थाई, अंतरा, संचारी, आभोग) गीतवर्ण (स्थाई, आरोही, अवरोही, संचारी) ख्याल (बडा ख्याल, छोटा ख्याल) तान, सरगम गीत, लक्षण गीत.
- B) Theory of Ragas prescribed - आरोह, अवरोह, थाट, वादी, संवादी इ. (Bhimplas, Bhairav)
तालाची शास्त्रीय माहिती - रूपक, एकताल, भजनी
- C) ताल संकल्पना - लय, ताल, मात्रा, खंड, सम, खाली, आवर्तन, टाळी.
- D) पंडित वि. दि. पलुस्कर यांचे जीवनचरित्र.

CC II - Paper II - Practical

20 Marks

- A) अलंकार - शुद्ध स्वराचे व रागातील स्वराप्रमाणे अलंकार.
- B) One chhota Khyal / Sargam Geet in each of the following Ragas with Alap, Tan
1) Bhairav 2) Bhimpalas
- C) Reciting Theka bol with the counting of the matras by hands (दुगुण सहित)
१) रूपक २) एकताल ३) भजनी
- D) १) वंदेमातरम् २) देशभक्तीपर गीत ३) समुह गीत

Internal Assignment / Tutorial

10 Marks

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur.
Choice Based Credit System (CBCS), (w.e.f. 2022-23)
Structure for Under Graduate Program of
University constituent College
B.A.I Semester- I Music
Name of Paper – Generic Electives (GE) – I - Paper I
Title of Paper- Sugam Sangeet

Hours / Week – 2.5

Credits – 4.0

Total Marks – 50 = UA – 40, CA - 10

(UA – 40 Marks - Theory 20 Marks + Practical 20 Marks) +

(CA - 10 Marks - Assignment/Tutorial)

GE I – Sugam Sangeet – Theory

20 Marks

- A) सुगम संगीत म्हणजे काय? सुगम संगीताची वैशिष्ट्ये - गीत, शब्द व स्वर, भावना, ताल व लय इ.
सुगम संगीत गीतप्रकार माहिती - भावगीत, देशभक्तीपर गीत, समुहगीत इ.
- B) वाद्ये - स्वरवाद्य, तालवाद्य, साईड रिदमची वाद्ये.
- C) खालील गीतकार, संगीतकार, गायक यांच्या योगदानाबाबत माहिती.
गीतकार - मंगेश पाडगांवकर, शांता शेळके
संगीतकार - सुधीर फडके, हृदयनाथ मंगेशकर
गायक - लता मंगेशकर, अरुण दाते
- D) तालाची शास्त्रीय माहिती - भजनी, रूपक, अध्धा (दुगुण सहित)

GE I – Sugam Sangeet – Practical

20 Marks

- A) सुगम संगीत - गीतप्रकार सादरीकरण (कोणतेही दोन) भावगीत, नाट्यगीत, समुहगीत, स्फुर्तीगीत, लोकगीत, देशभक्तीपर गीत इ.
- B) वाचिक व गेय कविता याबाबत उदाहरणासह सादरीकरण.
एखादी कविता स्वरबद्ध करणे.
- C) तालाची शास्त्रीय माहिती - भजनी, रूपक, अध्धा (दुगुण सहित)
- D) ट्रॅक सोबत गीत गायन सादरीकरण

Internal Assignment / Tutorial

10 Marks

संदर्भ ग्रंथ सूची

Liberal Arts Music Part -I Vocal

- १) क्रमिक पुस्तक मालिका भाग १ ते ४ पं. वि.ना. भातखंडे
- २) राग बोध भाग १ ते ६ पं. बी. आर. देवधर
- ३) संगीत विशारद आचार्य वसंत - हाथरस
- ४) राग परिचय भाग १ ते ४ हरिश्चंद्र श्रीवास्तव
- ५) मधुर स्वरलिपी संग्रह हरिश्चंद्र श्रीवास्तव
- ६) संगीत कला विहार अखिल भारतीय गांधर्व महाविद्यालय मंडळ मुंबई
- ७) पं. यशवंत देव - सुगम संगीत